Skolinspektionen

Beslut

Datum 2026-11-12
Dnr SI 2026:6793

Huvudman

Hallstahammars kommun
kundcenter@hallstahammar.se

Ärendet

Tillsyn av anpassad grundskola, Nibbleskolan i Hallstahammars kommun

---

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2026 inlett en tillsyn av Nibbleskolan anpassad grundskola i Hallstahammars kommun. Skolenheten är en anpassad grundskola för årskurs 1–9. Det går 21 elever på skolan uppdelade i fyra undervisningsgrupper. Eleverna läser ämnen eller ämnesområden.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Nibbleskolan anpassad grundskola följer gällande bestämmelser om särskilt stöd och åtgärdande arbete för att förhindra kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, elevassistenter, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 22 september 2026 och 25 september 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat skriftliga omdömen, betygskataloger och kränkningsanmälningar. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan om utredning av särskilt stöd

Lärare och representanter för elevhälsan uppger i intervjuer att lärare anmäler till elevhälsan om de befarar att en elev, trots extra anpassningar, inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Lärare uppger att de lyfter elever i En Väg In (EVI), vilket är personalens väg för att snabbt kunna få stöd och

steget innan ett ärende tas upp i Elevhälsoteamet (EHT). I EHT ingår bland annat rektorn.

Skolinspektionen har under tillsynsbesöket ställt frågor angående fyra elever som lärare under föregående läsår har lyfttill EVI för att lärare befarar att eleverna, trots extra anpassningar, inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Av intervjuer med lärare, representanter från elevhälsan och rektorn framkommer att det för tre av eleverna gjordes bedömningen att eleverna, efter ytterligare extra anpassningar, skulle uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. De tre eleverna anmäldes därför inte vidare till EHT. Den fjärde eleven befarades inte uppfylla de kriterier för kunskaper som minst ska uppfyllas, trots extra anpassningar, och anmäldes därför till EHT i slutet av höstterminen 2025.

Inleda utredning av elevs behov av särskilt stöd

Representanter från elevhälsan och rektorn uppger i intervjuer att ingen utredning av elevs behov av särskilt stöd har startats under innevarande läsår. Under föregående läsår startades en sådan utredning. Representanter från elevhälsan uppger att utredningar kan startas även av andra skäl än elevers kunskapsutveckling, exempelvis vid social problematik. Enligt representanterna är sådana utredningar dock ovanliga i den anpassade grundskolan eftersom elevernas behov i stor utsträckning tillgodoses inom ramen för den ordinarie undervisningen. Representanter från elevhälsan och rektorn uppger vidare att utredningar av elevers behov av särskilt stöd görs i samråd med elevhälsan.

När det gäller eleven som anmäldes till elevhälsan i slutet av höstterminen 2025 uppger rektorn och representanter från elevhälsan att ingen utredning av elevens behov av särskilt stöd startades. I stället genomfördes under vårterminen 2026 en kartläggning för att utreda om eleven borde byta från att läsa ämnen till att läsa ämnesområden. Rektorn uppger i intervju att eleven bedömdes läsa enligt fel kursplan och beslut fattades om att eleven skulle läsa ämnesområden i stället.

Beslut om åtgärdsprogram

Rektorn uppger i intervju att efter avslutad utredning av en elevs behov av särskilt stöd fattar rektorn i samråd med EHT beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller beslutar att inte utarbeta åtgärdsprogram. Rektorn uppger att vårdnadshavare underrättas om innehållet i beslut om åtgärdsprogram. Rektorn uppger vidare att på blanketten som används för åtgärdsprogram finns förtryckt information om hur det går till att överklaga beslut om åtgärdsprogram.

Av inkommen skriftlig dokumentation från huvudmannen framkommer att inget åtgärdsprogram utarbetats innevarande läsår. Föregående läsår utarbetades ett åtgärdsprogram.

Beslut om anpassad studiegång, särskild undervisningsgrupp och enskild undervisning

I intervju uppger rektorn att det är hon, i samråd med elevhälsan, som fattar beslut om anpassad studiegång, särskild undervisningsgrupp och enskild undervisning. Rektorn och elevhälsans representanter uppger att ingen elev har någon av dessa särskilda stödåtgärder idag. Rektorn och elevhälsans representanter uppger vidare att skolan prövar mindre ingripande åtgärder innan beslut om sådana särskilda stödåtgärder fattas.

I samband med beslutet om åtgärdsprogram förra läsåret fattades beslut om anpassad studiegång. Rektorn och elevhälsans representanter uppger att skolan prövade mindre ingripande åtgärder innan beslut fattades om anpassad studiegång, exempelvis undervisning på annan plats i skolan och att möta upp eleven på morgonen.

Rättslig reglering

Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn och om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 § eller i form av anpassad studiegång enligt 12 § kan rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Om det finns särskilda skäl, får ett beslut om åtgärdsprogram för en elev i grundskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan

undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till (3 kap. 11 § skollagen).

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får beslut om avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen fattas (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen (3 kap. 12 § skollagen).

Ett beslut om åtgärdsprogram som fattas av rektorn enligt 3 kap. 9 § skollagen får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd. En myndighet som meddelar ett beslut i ett ärende ska så snart som möjligt underrätta den som är part om det fullständiga innehållet i beslutet, om det inte är uppenbart obehövligt. Om parten får överklaga beslutet ska han eller hon även underrättas om hur det går till (28 kap. 16 §, 29 kap. 10 § skollagen, 33 § förvaltningslagen [2017:900]).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Åtgärdande arbete för att skapa trygghet och motverka kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elevassistenter, lärare, representanter från elevhälsan och rektorn uppger i intervjuer att det förekommer kränkningar på skolan. Lärare och rektorn uppger att de uppmärksammar och motverkar kränkande behandling exempelvis genom att använda rollspel, böcker och filmer för att hjälpa eleverna att förstå hur man ska behandla andra samt genom att observera elevernas dagsform. Elevassistenter och lärare uppger att de ingriper direkt genom att markera att ett beteende inte är acceptabelt. Vid behov vidtar lärare åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar, exempelvis genom att förändra gruppindelningar. Lärare, representanter från elevhälsan och rektorn uppger att personalen informerar rektorn om allvarlig eller upprepad kränkande behandling genom att skriva en kränkningsanmälan i ett kommungemensamt digitalt system. Rektorn uppger att kränkningsanmälningarna automatiskt också går till huvudmannen.

Elevhälsans representanter och rektorn uppger vidare att det är lärarna, med stöd från elevhälsan, som utreder omständigheterna kring uppgivna kränkningar. Rektorn uppger att klassrumsobservationer av speciallärarен och omstrukturering av klassrumsmiljön är exempel på åtgärder för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Rektorn uppger vidare att om en personal skulle få kännedom om att en elev anser sig ha blivit kränkt av någon i personalen ska det anmälas till rektorn som i sin tur utreder och anmäler till huvudmannen.

Skolinspektionen har i samband med tillsynsbesöket begärt in de fyra anmälningar om kränkande behandling som gjorts till huvudmannen innevarande läsår. Representanter från elevhälsan uppger att tre av anmälningarna kommer att leda till utredning. Rektorn uppger att den fjärde anmälan inte kommer att leda till utredning eftersom kränkningen inte betraktas som allvarlig eller upprepad.

Rektorn och elevhälsans representanter uppger att skolan anmäler till socialnämnden om personalen får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa. Rutinen på skolenheten för en sådan anmälan är att personalen informerar kuratorn om sin oro för eleven och kuratorn är sedan den som anmäler.

Rättslig reglering

Personalen får vidta en sådan omedelbar och tillfällig åtgärd som är 1. befogad för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero, och 2. står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. Befogenheten enligt första stycket innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar (5 kap. 6 § första och andra stycket skollagen).

All personal är skyldig att aktivt uppmärksamma och motverka kränkande behandling samt trakasserier och sexuella trakasserier enligt diskrimineringslagen (2008:567) i samband med verksamheten och se till att sådan behandling och sådana trakasserier hanteras.

Personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för allvarlig eller upprepad kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att informera rektorn om detta.

Personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling av någon i personalen är skyldig att informera rektorn om detta.

En rektor som får sådan kännedom är skyldig att anmäla detta till huvudmannen (6 kap. 10 § skollagen).

En huvudman som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för sådan kränkande behandling som avses i 10 § andra och tredje stycket är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 a § skollagen).

Myndigheter och de som är verksamma inom verksamheter enligt skollagen och de som är anställda hos sådana är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa (29 kap. 13 § skollagen, 19 kap. 1 § socialtjänstlagen (2025:400)).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Tonny Johansson

Beslutsfattare
Signerat av: Tonny Johansson

X Johan Jönsson Björnberg

Föredragande
Signerat av: Johan Jönsson Björnberg

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Caroline Turan medverkat.